

selil se je v boljšo bodočnost, kjer ni trpljenja in truda, jokū.

Pokojnik je bil blag, miren značaj. Iskreno je ljubil svojo mater, bratom in sestram je bil pravi zvesti brat, čislán med kolegi.

Marsikatero oko je orosila solza srčnega sočutja, ko je govornik končavši vskliknil: »Torej spavaj mirno dragi Andrej! Tu ob tvojem grobu stoječi kolege bomo delovali po svoji moči za uresničenje istih uzo-rov, katere bi bil ti gojil, ko bi ti bil Vsemogočni podaljšal življenje.

Sveti ti večna luč! Saj »križ nam sveti govori, da zopet vidimo se nad zvezdami.« Z Bogom!»

»Z Bogom!« odgovorili smo zbrani in zapeli na-grobnico: »Nad zvezdami.« Šolska mladina je položila na grob dva sveža venca. Še jedenkrat smo se na tihem poslovili od pokojnika in odšli s pokopališča.

Spomenik je lepo delo klesarja Moravca iz Sla-vine, štirioglasta piramida visoka kot srednje velik človek.

Znana gostoljubna gospa Nollí je povabila vse učiteljstvo na predžanjnik v svojo hišo, kjer smo o dobri postrežbi baje neizprljivega hrana imenovane gospe in v prijateljski družbi prebili do poludne.

Skupni obed je preskrbel pokojnikov brat g. Ant. Križaj, sedaj načelnik krajnemu šolskemu svetu v Orehku. Reči moramo, da tolike gostoljubnosti ni pričakoval nikdo. Seveda je bilo med izbornó po-strežbo tudi mnogo napitnic. Vsi združeni v bratovski

ljubezni, skupno sloveč spomin pokojnega kolege, komu ne bi nevidni Demosten pokladal zahvalnih in navduševalnih besed na jezik?

Napivalo se je spominu blagega pokojnika (g. Horvat), č. Križajevi družini (g. Dolencec), rajncega še živeči materi (g. Dolencec), zbirateljem in daroval-cem za spomenik (g. Rustja).

Izborni kvartet (Punčuh-Horvat-Piščanec-Verbič) nas je zabaval z ubranim petjem. Le prerano se je bližala ura ločitve.

Opomniti treba tudi da se je tu sprožila misel naj slavno učiteljsko društvo doda za spomenik ono, kar še manjka do polne vsote (1980 gld. je bilo na-branega — spomenik stoji 27 gld.) in vzame spo-menik v svojo last, da uklesati nanj svoje ime in ga izroči pokojnikovi družini v oskrbovanje.

Misel se je vsestranki odobravalá, in upamo, da ji tudi odbor učiteljskega društva ne bode nasproten.

Šele bližajoči se mrak nas je razkropil na vse strani. Pred razhodom odposlal se je pismen pozdrav gg. kolegam zbranim tisti dan v Škofji Loki. Čudno se nam je zdelo le to, da ni bila v Orehku zastopana postojinska šola. Res, da vreme ni bilo preugodno, a sonce tudi drugim ni sijalo.

Vsakemu udeležencu ostane ta dan trajno v spo-minu, in učiteljstvo našega okraja sme ga zapisati med one, ko delamo res za ugled svojega stanu.

—o—

Društveni vestnik.

Iz novomeskega okraja. Dne 13. vinotoka je zborovalo naše učit. društvo v prostorih dekliske šole v Novem Mestu po sledečem vsporodu: 1. Nagovor g. predsednika. 2. „Mens sana in corpore sano“ z ozirom na šolstvo. Poroča gđc. A. pl. Rauscher. 3. Slučajnosti. 4. Pevska vaja.

Začetek zborovanja je bil ob 10. uri. Udeležencev je bilo 21 in sicer 16 gg. učiteljev in 5 ggdč. učiteljic; število, katero smemo za tukajšnje razmere res veliko imenovati. — Vender smo pogrešali nekaterih gg. ko-legov, kateri bi se pač morali malo bolj udeleževati teh zborovanj. Mar ne potrebujemo vsi daljne izo-brazbe? — Ni le v slogi moč? Vidi se, da premalo čislamo za vse učiteljstvo tolikanj potrebni rek »Vi-ribus unitis«. Ker sem že nekoliko krenil na stran, naj mi bo dovoljeno omeniti, da gre vsa hvála pred-sedniku g. Fr. Konciliju, da naše mlado društvo vedno bolj raste in da imamo praviloma toliko koristna zborovanja. Ako bi stali tako, kakor v začetku, gotovo bi vse zaspalo. Zatorej vzdramite se gg. tovariši vsi in podpirajte naše tolikanj potrebno društvo gmotno in duševno, ker le s tem bode pred-sednik in odbor nekoliko poplačan za trud in delo,

katerega ima in le na ta način nam bode kaj doseči. — K reči!

G. predsednik otvori skupščino pozdravljajoč nav-zočne, ter izrazi željo naj bi se volil zapisnikar. Po nasvetu g. Kalingerja se voli g. Matko iz Toplice. V daljsem govoru nas g. prvomestnik spominja 25let-nice državnega temeljnega zakona, po katerem se je tudi v šolstvu mnogo predručilo in sicer zboljšalo. Opisuje nam nekoliko šolstvo prej in sedaj, primerja je in kaže veliko razliko ter viden napredek med se-danjo in prejšnjo šolo. Dandanes zavzema učiteljstvo častno socijalno mesto, vender je materialna podpora za sedanje razmere premajhna. Treba nam bode še trkati, da se stanu in trudu primerno vredi. Na du-ševno izobrazbo gleda dandanes skoraj vsak učitelj in radi tega se nas je tudi mnogo zbralo, kar je le v čast nam samim. Z željo, naj bi tudi današnje zbo-rovanje mnogo koristilo, konča g. predsednik.

Po teh besedah nam gđc. Rauscher prečita jako dobro sestavljen elaborat, katerega je učiteljstvo z zanimanjem poslušalo. Za njen trud zahvali jo g. prvomestnik v imeni zbranih na zanimivem preda-vanju. Na to prosi slednji naj bi se jeden gg. kolegov

sam oglašil, ki bi hotel pri prihodnjem zborovanju o jedni ali drugi reči poročati.

Poročilo prevzame g. Jazbec.

Pri slučajnostih nasvetuje učitelj Zavrl, ako spada to v tuk. področje, naj bi odbor našega uč. društva v imeni šolskih vodstev tega okraja prosil sl. c. kr. okr. šol. svet, naj bi isti blagoizvolil dovoliti, da se v »kazalnih zamude«, — v katerih se imajo tudi učenci z opravičenimi poldnevi naznaniti, ki pa se kaznovati ne smejo, — naznani le število učencev z opravičenimi poldnevi in skupno število zamujenih opravičenih poldnij (to seveda vsakega pol meseca). Ker bi na ta način imena odpadla, naj se pri vsakem prihodnjem naznanjenju, ako pridejo ravno isti učenci med zamujene neopravičenih poldnij, dostavi v rubriko: »Že poprej — naznanjeni« beseda »opravičeno«, kar bi pomenilo, da so bili med opravičenimi učenci naznanjeni. Ako bi imel pa učenec opravičeno in neopravičeno zamude istega polineseca, pa se to popolnoma zapiše.

G. Kalinger pa meni naj odbor prosi, da se pisanje opravičenih učencev popolnoma opusti. Ker je to večini vseh predloga prejšnji poročevalec, kateri se boji, da slednji predlog ne bode dovoljno rešen, ker je protipostaven, naj bi se oba predloga združila in sicer tako, da bi bil Kalingerjev predlog prvi, ki naj se združi s prejšnjim z besedami »ako pa slavnosti tega ne more privoliti, se pa prosi, da vsaj blagoizvoli... itd.«

Ta predlog je bil sprejet.

Drugi predlog je bil g. Franketa, naj odbor prosi v imeni tuk. vodstev, da se pouk dne 25. vinot. (to je v torek) preloži na prvi četrtlet, zaradi premiranja goveje živine, katero bo v torek v Novem Mestu (ob enem tudi veliko srečanje in somenji). Ker je pa prvo velikega pomena za kmetijstvo, in ker je živinoreja najpotrebnejša panoga v povzdigo kmetijstva, je pač dobro, da se mnogo kmetovalcev udeleži te razstave, kar je pa mogoče, ako ostane vsaj eden varuh (največkrat solarček) doma.

Se jeden predlog stavi učitelj Zavrl, ki naj je le pojasnilo in ob enem prošnja. V mnogih krajih dobi krajni šolski svet denar za šolske potrebe še le koncem leta, ko je že treba račun predložiti. Ako pa ni denarja pravočasno, ostane šola nepobeljena, potrebni popravki se opuste, itd., kar je le šola in poduku na škodo. Kdo bo zalagal? Zatorej naj bi sl. c. kr. okrajni šol. svet blagovolil vplivati na merodajnih mestih, da se bode denar za šolske potrebe dobil vsaj v prvej polovici navadnega leta.

Oba predloga sta bila sprejeta.

Četrta točka dnevnega reda nam je pa dala mnogo opravila, ker smo se pogovarjali tudi o Komenskega slavnosti. Vem, da bi Vas naše debatiranje o tem ne zanimalo, zatorej omenim le to, da smo to slavnost predstavili na sredo po bošiči in ne v Toplicah, (ker ne bo takrat tujcev) temveč v Rudolfovem. Odbor

učit. društva bo imel glavno skrb. Odbrali smo sicer pesmi in vže postavili vspeled, vendar bo še dela dosti. Le brez strahu, ter krepko in vstrajno naprej! — Več o tem o priliki.

Tako smo srečno rešili vse točke. G. Koncilijs nas na to zahvali za našo pazljivost in trud, spominja se našega predobrotljivega vladarja Franciška Jožefa I., kateremu zakliče z učiteljstvom 3kratni »živio!« Po zborovanju smo imeli vkupni obed pri g. J. Zorcu v Kandiji.

—e—

Komen, 16. vinotoka. (Učiteljsko zborovanje.) Dne 6. vinotoka t. l. je imelo učiteljsko društvo za sežanski šolski okraj o Komnu svoje zborovanje. Navzočnih je bilo 33 učiteljev in 5 učiteljic in med nami bil je tudi naš c. kr. okrajni šolski nadzornik g. Dav. Sinkovič.

Ob 8^{1/2} uri zjutraj začele so v sobani I. razreda tukajšnje štirirazrednice »pevske vaje« pod vodstvom pevovodje g. Al. Luznika, učitelja škrbinskega.

Potem pozdravi predsednik gospod M. Kunte, nadučitelj sežanski, navzočne in g. nadzornika, kojemu pozdravu učiteljstvo z živio klicem pritrjuje.

Prednašal je na to g. Kunte o »prirodopisu po življenjskem združju«. — Debate o tem predmetu so se udeležili gg. Leban, Kosovel, Luznik in poročevalec. O točki: »Ljubav do poklica« poročal je g. Iv. Bano, učitelj v Divači, kaj zanimivo in humoristično, kar je njeinu lastao in skoraj bi rekel — prirojeno. — Žel je splošno pohvalo. Omeniti moram, da g. Bano ni čital svojega referata, ampak predaval je »na pamet«. —

G. Luznik je potem tudi »iz glave« govoril o točki: »Učitelj zunaj šole«. — Koncem svojega referata stavljal je sledeče teze:

1. Učitelj bodi popularen. 2. Učitelj skrbi, da ljudstvo dobi dobro berilo v roke. 3. Učitelj delaj na to, da se osnuje v vsaki vasi, kjer je šola, bralno društvo. 4. Učitelj deluj, da se osnuje v vsaki vasi peyski zbor. 5. V vsaki vasi se osnuj odbor, ki bi to — nadziral. — Prva in druga točka sta se sprejeli, a proti zadnjem trem točkam so govorili gg. Leban, Benigar, Bano in drugi ter so se odklonile, poudarjajoč, da, kjer je možno, naj se izvede tudi tretja in četrta točka. — Prilicno je g. Leban prosil navzočnega g. c. kr. nadzornika naj stavi svoj vpliv v to, da se bode učiteljska biblioteka v Komnu, ki je filijala sežanski, bolj dobro preskrbovala z knjigami. —

Končno je poročal g. A. Fakin, učitelj v Repentabru, »o učiteljski knjižnici«. Jedro tega referata je bilo, da bi učitelji in učiteljice, službojoče že nad 20 let, ne plačevali več nadalje znanega $\frac{1}{2}$ "/o na leto v okrajno blagajnico, ampak naj bi vživali dobroto okrajne učiteljske biblioteke — brezplačno. — Ker so se slišali pro in contra glasovi, prepustila se je rešitev te točke društvenemu odboru. Potem je odbor za opis okraja Sežanskega razdelil med posamezne učitelje in učiteljice 15 pisanih vprašanj,

katera naj se rešijo, da bode mogoče izvršiti to delo. Vsak učitelj ali učiteljica naj odgovori glede občine, v koji učiteljuje, na sledeče točke: 1. Kako se imenuje pol. občina; kje je nje sedež; kolika je nje površina v ha? 2. Proti kateri strani neba leži od Sežane, sedeža politične gosposke; koliko km je od todi oddaljena? 3. Njene meje? 4. Njeno gorovje? 5. Njeno vodovje. 6. Podnebje. 7. Živalstvo, rastlinstvo in rudništvo. 8. Število prebivalcev, njih narodnost in svojstva. 9. Število hiš. 10. Uprava: Župan, starašine, sedež županstva. 11. Imena posameznih vasij. 12. Kultura v gmotnem obziru. 13. Gmotno stanje v obč. 14. Duševna kultura (v cerkvenem oziru in šolstvo). 15. Zgodovina — stari, srednji in novi vek; imenitni možje; zgodovinske posebnosti. —

Ker je bil s tem vsopred okoli 1. ure popoldne

dokončan, sklene g. predsednik sejo, zahvaljuje se za požrtvovalni trud, želeč društvu dobrih uspehov. Potem pa se spominja Nj. Veličanstva presvitlega cesarja našega, kojemu se učiteljstvo z živio kliči odzove.

Koncem naj še omenim, da nas je pri zborovanju počastil s svojo navzočnostjo preč. g. dekan komenski A. Harmel.

S tem se je končalo zborovanje in sešli smo se h skupnemu obedu v gostilni g. podžupana A. Štrekelja, kjer je bilo živahno in veselo. Počastili so nas tudi vsi trije komenski duhovniki, namreč preč. g. dekan Harmel in gospoda kapelana Bratina in Rejec. Vršile so se razne napitnice. Prijetno petje in govori so se vrstili tako, da nam je čas le prehitro minul. Ločili smo se ter razšli na duhu in telu okrepani na vse strani.

A. Leban.

Vestnik.

Najviše odlikovanje. Sekcijski načelnik v naučnem ministerstvu tajni svetnik dr. Anton grof Euseenberg je dobil povodom umirovljenja veliki križ Francišek-Jozefovega reda.

Imenovanje. Ministerijalni svetnik dr. Benno vitez David je imenovan sekcijskim načelnikom v naučnem ministerstvu. Ministerijalni svetnik V. grof Baillet de Latour v naučnem ministerstvu je dobil naslov in značaj sekcijskega načelnika.

Osobne vesti. G. Ivan Okorn, učitelj v Predvoru, imenovan je nadučiteljem na isti šoli. G. Ivan Šemrl, izprašan učiteljski kandidat, imenovan je začasnim učiteljem na četrtm učnem mestu v Dolenjem Logatcu (g. Ivan Segar je ostal na svojem prejšnjem mestu v Dobovi). — Pri nadomestilni volitvi zastopnika učiteljstva v c. kr. okrajni šolski svet kamniški je bil izvoljen g. Tomaž Petrovec, učitelj v Čemšeniku in v c. kr. okrajni šolski svet v Krškem g. Leopold Abram, nadučitelj v Kostanjevici.

G. Jozef Marn častni kanonik in profesor v p. naš sotrudnik, obolel je v zadnjem času tako, da more le malo vstati. Dal Bog, da se mu na bolje obrne!

Ženski licej in ženska strokovna šola v Zagrebu. Ta dva nova zavoda sta bila otvorena s početkom tega šolskega leta. S tem je v Zagrebu srečno rešeno toli živahno razpravljano vprašanje o vzgoji ženskega naraščaja. Razpravlano je bilo o otvorenju ženskega naraščaja. Z ovima dvema zavodoma nado mešena je dosedanja mestna viša dekliska šola in mestna dekliska obrtna šola. Z licejem je otvorena prava šola za višje izobrazovanje deklet, ker ima nad ljudsko šolo kakor gimnazij 8 razredov ter se v bitnosti naslanja na gimnazij, a zopet je urejen tako, da se učenke pripravljajo na njem na lahak in praktičen način za pedagogijsko in trgovsko-stroko ter za višji nauk vsučelišča.

Obisk tega liceja je dosedaj omejen in sicer s tem, da se mora plačati mesečna ukovina 5 gl. ter da sme v spodnjih 4 razredih učenka popraviti samo jeden nepovoljen red, katerega je dobila koncem šolskega leta. Ako ga pa ne popravi, ne sme razreda ponavljati. Na višjih 4 razredih se ne sme nepovoljen red niti popravljati niti razred ponavljati.

Licej torej ni namenjen širšim krogom. Tudi je niveau izobraženosti, koji se v njem poučuje, zdatno

višji od onega v višji dekliski šoli. Za tako izobrazo je treba večjih žrtve, a te so roditelji tudi do sedaj običajno nosili, ako so pošiljali svoje hčere v javne ali privatne zavode, kjer so se učile tujih jezikov in glasbe.

Kakor je ženski licej odrejen samo ožijim krogom, tako je zopet strokovna šola određena za širše kroge. Tu si zamorejo dekleta dobiti znanja in ročnosti v trgovski in obrtni stroki v taki meri, da morejo vstopiti v trgovino in razno obrt.

Upravo ženskega liceja poverila je vis. deželna vlada umirovljenemu ravnatelju gimnazije gospici g. Martinu Senekoviću, a upravo strokovne šole ravnateljici dekliske in obrtne šole v Osijeku gospici Klotildi Cvetešićevi. Oba zavoda sta za sedaj v poslopji kr. deželne obrtne šole na vsučeliškem trgu. Napreduje in evela naj prvi in drugi zavod!

Po „Napredku“.

Šolstvo v Bugarski. Bugarski knez si je dal priobčiti statistiko bugarskega šolstva za šolsko leto 1890/91. Po tej statistici je obitalo v kneževini bugarski omenjenega leta 4193 šol (l. 1888/89 je bilo 3844 šol). Med temi je 2747 bugarskih, 1227 turških, 46 grških, 39 izraelskih, 11 katoliških, 11 protestantovskih, 11 armenjskih in 1 rumunska šola. Te šole je obiskovalo 239.385 učenecv (85% stanovalec) in to 196.726 dečkov in 72.659 deklie. (l. 1888/9. je bilo samo 179.183 učenecv t. j. 51% stanovalec).

Šolstvo v Bosni in Hercegovini. Kakor javlja „Bosnische Post“ je bilo v letu 1882. v teh deželah 42 šol s 3344 učenci, a l. 1892. 137 šol s 11.273 učenci. K temu je še 87 konfesijonalnih šol s 6100 učenci in 4 privatne šole s 187 učenci. Razven tega so bili še sledeći zavodi: veliki gimnazij s 251 učenci, 9 trgovskih šol s 429 učenci, 1 tehnična šola s 56 učenci.

Povprek se poučuje v jednom letu v Avstro-Ogerskem in na Nemaškem 225 dnij, na Francoskem 220 dni, v Italiji 200 dni, na Švedskem 180, v Finlandiji 150, v Severo-zjedinenih državah 134 dni.

Pokončna pisava zelo napreduje. Obligatno je vpeljana z letošnjim šolskim letom v vse prve razrede na Hrvaškem. Tudi na Češkem so jo vpeljali letos v vse I. razrede, vendar tam še ni nič definitivnega zaukazanega. Štajerska in spodnje-avstrijska konfe-

rencija sta se izrekli sicer zoper definitivno vpeljavo, vendar sta prosili deželni šolski svet, da jo dovoli tam, kjer se učitelji za njo zanimajo. Tudi naj se delajo na učiteljskih poskušnje z njo. Enako je deželni šolski svet moravski odločil, da še ni čas obvezno vpeljati pokončno pisavo. Ker so pa higijenične in šolsko-praktične prednosti pokončne pisave tako »schwerwiegend«, delati se morajo poskušnje s pokončno pisavo »auf breiter Basis«.

Obvezna vpeljava pokončne pisave dovoljuje se za I. razrede istih okrajev, kateri so se izrekli za obvezno vpeljavo. Tudi v drugih deželah in državah pokončna pisava vrlo dobro napreduje. — *y.*

Zahvala. Podporno društvo »Narodna šola« je izvolilo za mali znesek ubogim otrokom tukajšnje šole mnogovrstnega šolskega blaga poslati, za kar se iskreno zahvaljuje *Ivan Rodič*, š. voditelj.

V Št. Juriji pod Kumom dne 20. vinotoka 1892.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 752

o. š. sv. Na jednorazrednicah v Zalogu in v Blagovici je služba učitelja-voditelja v IV. plačilni vrsti in s prostim stanovanjem stalno ali začasno popolniti.

Dotične prošnje so predpisanim potem do dne 28. listopada t. l. semkaj vložiti.

C. kr. okrajni šolski svet v Kamniku
dne 11. listopada 1892.

Št. 1147

o. š. sv. Na jednorazredni ljudski šoli na Suhoriji je takoj stalno ali začasno oddati služba učitelja-voditelja z letno plačo 450 gld., doklado 30 gld. in prostim stanovanjem.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim potem semkaj vložijo do dne 24. listopada 1892.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni
dne 10. listopada 1892.

Št. 1066

o. š. sv. Na jednorazrednici v Spodnji Topli Rebrji je popolniti služba učitelja-voditelja z dohodki IV. razreda.

Listnica upravnistva.

Leto gre h konci, a če pogledamo v knjige, najdemo še mnogo mnogo zaostankov.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim potem semkaj vložijo do dne 25. listopada 1892.

C. kr. okrajni šolski svet v Novem Mestu
dne 3. listopada 1892.

Št. 1425

o. š. sv. Na štirirazrednici v Kočevji je stalno ali začasno popolniti četrto učno mesto z dohodki IV. plačilnega razreda in 50 gld. stanarine. Služba se odda tudi ženski učni moči.

Pravilno opremljene prošnje naj se v teku 14 dni semkaj vložijo.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevji
dne 5. listopada 1892.

Št. 721

o. š. sv. Na ženski dvorazrednici v Kastvu s s hrvatskim učnim jezikom je popolniti stalno ali začasno mesto podučiteljice.

S to službo združeni dohodki in užitki so razvidni iz deželnega zakona za Istro z dne 3. listopada 1874 dež. zak. št. 30, oziroma s 14. grudnia 1888, dež. zak. št. 1 ex 1889.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim potem tekom štirih tednov sem predložijo.

C. kr. okrajni šolski svet Volosko
dne 8. listopada 1892.

Pri takem stanju nam ni mogoče tiskarskih stroškov poravnati. Nujno torej prosimo dotičnike, da poravnajo svoj dolg.

Šolske knjige in šolske potrebščine

v največji zalogi, pri večjih naročilih in gotovem plačilu proti rabatu, potem razna učila kakor globije, telurije, stenske table za nazorni nauk, kakor tudi zemljevide, fizikalne priprave i. dr., imenoma **Tomšič-Nazorni nauk**, I. in II. del po 3 gld. 50 kr., pripravne knjige za šolske knjižnice v mnogem številu najuljudneje priporoča

J. Giontini, Ljubljana.

«Učiteljski Tovariš» izhaja na celi poli velike osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje »Slovenskega učiteljskega društva« prejemajo list za 2 gld. na leto, za 1 gld. na pol leta. Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljano, Komenskega ulice št. 9; naročnino pa prejema gospod Fr. Kokalj v Ljubljani na Bregu št. 16.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko.

Lastnik: Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani. — Tisek R. Miličeve tiskarne v Ljubljani.

katera naj se rešijo, da bode mogoče izvršiti to delo. Vsak učitelj ali učiteljica naj odgovori glede občine, v koji učiteljuje, na sledeče točke: 1. Kako se imenuje pol. občina; kje je nje sedež; kolika je nje površina v ha? 2. Proti kateri strani neba leži od Sežane, sedeža politične gosposke; koliko km je od todi oddaljena? 3. Njene meje? 4. Njeno gorovje? 5. Njeno vodovje. 6. Podnebje. 7. Živalstvo, rastlinstvo in rudništvo. 8. Število prebivalcev, njih narodnost in svojstva. 9. Število hiš. 10. Uprava: Župan, starašine, sedež županstva. 11. Imena posameznih vasij. 12. Kultura v gmotnem obziru. 13. Gmotno stanje v obč. 14. Duševna kultura (v cerkvenem oziru in šolstvo). 15. Zgodovina — stari, srednji in novi vek; imenitni možje; zgodovinske posebnosti. —

Ker je bil s tem vsopred okoli 1. ure popoldne

dokončan, sklene g. predsednik sejo, zahvaljuje se za požrtvovalni trud, želeč društvu dobrih uspehov. Potem pa se spominja Nj. Veličanstva presvitlega cesarja našega, kojemu se učiteljstvo z živio kliki odzove.

Koncem naj še omenim, da nas je pri zborovanju počastil s svojo navzočnostjo preč. g. dekan komenski A. Harmel.

S tem se je končalo zborovanje in sešli smo se h skupnemu obedu v gostilni g. podžupana A. Štrekelja, kjer je bilo živahno in veselo. Počastili so nas tudi vsi trije komenski duhovniki, namreč preč. g. dekan Harmel in gospoda kapelana Bratina in Rejec. Vršile so se razne napitnice. Prijetno petje in govori so se vrstili tako, da nam je čas le prehitro minul. Ločili smo se ter razšli na duhu in telu okrepani na vse strani.

A. Leban.

Vestnik.

Najviše odlikovanje. Sekcijski načelnik v naučnem ministerstvu tajni svetnik dr. Anton grof Euseenberg je dobil povodom umirovljenja veliki križ Francišek-Jozefovega reda.

Imenovanje. Ministerijalni svetnik dr. Benno vitez David je imenovan sekcijskim načelnikom v naučnem ministerstvu. Ministerijalni svetnik V. grof Baillet de Latour v naučnem ministerstvu je dobil naslov in značaj sekcijskega načelnika.

Osobne vesti. G. Ivan Okorn, učitelj v Predvoru, imenovan je nadučiteljem na isti šoli. G. Ivan Šemrl, izprašan učiteljski kandidat, imenovan je začasnim učiteljem na četrtm učnem mestu v Dolenjem Logatcu (g. Ivan Segar je ostal na svojem prejšnjem mestu v Dobovi). — Pri nadomestilni volitvi zastopnika učiteljstva v c. kr. okrajni šolski svet kamniški je bil izvoljen g. Tomaž Petrovec, učitelj v Čemšeniku in v c. kr. okrajni šolski svet v Krškem g. Leopold Abram, nadučitelj v Kostanjevici.

G. Jozef Marn častni kanonik in profesor v p. naš sotrudnik, obolel je v zadnjem času tako, da more le malo vstati. Dal Bog, da se mu na bolje obrne!

Ženski licej in ženska strokovna šola v Zagrebu. Ta dva nova zavoda sta bila otvorena s početkom tega šolskega leta. S tem je v Zagrebu srečno rešeno toli živahno razpravljano vprašanje o vzgoji ženskega naraščaja. Razpravljano vprašanje o vzgoji ženskega naraščaja. Z ovima dvema zavodoma nado mešena je dosedanja mestna višja dekliska šola in mestna dekliska obrtna šola. Z licejem je otvorena prava šola za višje izobrazovanje deklet, ker ima nad ljudsko šolo kakor gimnazij 8 razredov ter se v bitnosti naslanja na gimnazij, a zopet je urejen tako, da se učenke pripravljajo na njem na lahek in praktičen način za pedagogijsko in trgovsko-stroko ter za višji nauk vsučelišča.

Obisk tega liceja je dosedaj omejen in sicer s tem, da se mora plačati mesečna ukovina 5 gl. ter da sme v spodnjih 4 razredih učenka popraviti samo jeden nepovoljen red, katerega je dobila koncem šolskega leta. Ako ga pa ne popravi, ne sme razreda ponavljati. Na višjih 4 razredih se ne sme nepovoljen red niti popravljati niti razred ponavljati.

Licej torej ni namenjen širšem krogom. Tudi je niveau izobraženosti, koji se v njem poučuje, zdatno

višji od onega v višji dekliski šoli. Za tako izobrazo je treba večjih žrtve, a te so roditelji tudi do sedaj običajno nosili, ako so pošiljali svoje hčere v javne ali privatne zavode, kjer so se učile tujih jezikov in glasse.

Kakor je ženski licej odrejen samo ožijem krogom, tako je zopet strokovna šola određena za širše kroge. Tu si zamorejo dekleta dobiti znanja in ročnosti v trgovski in obrtni stroki v taki meri, da morejo vstopiti v trgovino in razno obrt.

Upravo ženskega liceja poverila je vis. deželna vlada umirovljenemu ravnatelju gimnazije gospici g. Martinu Senekoviću, a upravo strokovne šole ravnateljici dekliske in obrtne šole v Osijeku gospici Klotildi Cvetešićevi. Oba zavoda sta za sedaj v poslopji kr. deželne obrtne šole na vsučeliškem trgu. Napreduje in evela naj prvi in drugi zavod!

Po „Napredku“.

Šolstvo v Bulgarski. Bulgarski knez si je dal priobčiti statistiko bulgarskega šolstva za šolsko leto 1890/91. Po tej statistici je obitalo v kneževini bulgarski omenjenega leta 4193 šol (l. 1888/89 je bilo 3844 šol). Med temi je 2747 bulgarskih, 1227 turških, 46 grških, 39 izraelskih, 11 katoliških, 11 protestantovskih, 11 armenjskih in 1 rumunska šola. Te šole je obiskovalo 239.385 učenecv (85% stanovalec) in to 196.726 dečkov in 72.659 deklie. (l. 1888/9. je bilo samo 179.183 učenecv t. j. 51% stanovalec).

Šolstvo v Bosni in Hercegovini. Kakor javlja „Bosnische Post“ je bilo v letu 1882. v teh deželah 42 šol z 3344 učenci, a l. 1892. 137 šol z 11.273 učenci. K temu je še 87 konfesijonalnih šol s 6100 učenci in 4 privatne šole z 187 učenci. Razven tega so bili še sledeći zavodi: veliki gimnazij z 251 učenci, 9 trgovskih šol s 429 učenci, 1 tehnična šola s 56 učenci.

Povprek se poučuje v jednom letu v Avstro-Ogerskem in na Nemaškem 225 dnij, na Francoskem 220 dni, v Italiji 200 dni, na Švedskem 180, v Finlandiji 150, v Severo-zjedinenih državah 134 dni.

Pokončna pisava zelo napreduje. Obligatno je vpeljana z letošnjim šolskim letom v vse prve razrede na Hrvaškem. Tudi na Češkem so jo vpeljali letos v vse I. razrede, vendar tam še ni nič definitivnega zaukazanega. Štajerska in spodnje-avstrijska konfe-